

Ο ΝΟΥΜΑΣ

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗ, ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ

ΒΓΑΙΝΕΙ ΚΑΘΕ ΣΑΒΒΑΤΟ
ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΚΔΟΣΤΙΚΗΝ ΕΤΑΙΡΙΑΝ "ΤΥΠΟΣ",
ΚΙΜΩΝ Ι. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΚΑΙ ΣΙΑ
ΣΟΦΟΚΛΕΟΥΣ 3, ΑΘΗΝΑ

Διευθυντής: Δ. Π. ΤΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ

Διαχειριστής: Η ΕΤΑΙΡΙΑ "ΤΥΠΟΣ",

Όσα γράμματα ενδιαφέρουν τη Διαχείριση πρέπει
να διευθύνονται:

ΕΤΑΙΡΙΑ Η Ν « ΤΥΠΟΣ » Σοφοκλέους 3, ΑΘΗΝΑ

- ΣΥΝΑΡΧΩΜΕΣ: Για το Έξωτερικό δρα. 20 το χρόνο.
 • 10 το εξάμηνο.
 • 5 το τρίμηνο.
 Για το Έξωτερικό φρα. 25 το χρόνο.
 • 15 το εξάμηνο.

ΦΑΙΝΟΜΕΝΑ ΚΑΙ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο 4. Γιαννιός δημοσίευσε ένα γράμμα στον «Ελεύθερο Τύπο» για να υποστηρίξει τη γνώμη πως το Ελληνικό Σοσιαλιστικό κόμμα έκανε άσκηση πού δέχτηκε να συμράξει σ' επαναστατικό πεδίο με τους σοσιαλιστές της Βουλγαρίας και των άλλων Βαλκανικών χωρών. Ο ίδιος δημοσίευσε τις προάλλες ένα άρθρο στο «Νουμάς» για το Σληρό. Το γράμμα του στον «Ελ. Τύπο» στην καθαρεύουσα, το άρθρο του στο «Νουμάς» στη δημοτική. Όταν ένας σοσιαλιστής «τρέπεται ή φοβάται να μιλήσει τη φυσική του γλώσσα, δηλαδή τη δημοτική, πολύ κακή υπηρεσία προσφέρει στη σοσιαλιστική ιδέα. Πάνω απ' όλα ο σοσιαλιστής πρέπει να είναι ειλικρινής και να μη φοβάται να πει την αλήθεια. Το επιχείρημα, πως δεν είναι άκόμια καιρός να γράφουμε τη δημοτική, είναι κοίφια καρδία. Όταν ένας σοσιαλιστής μιλάει καθαρεύουσα, ἀγκαλιρίζει ένα φέμα. Όταν παρουσιάζεται πότε με τη μάσκα του δημοτικιστή και πότε με τη μάσκα του καθαρεύουσιάνου, δείχνει ένα χαρακτηρισμό δι-πρόσωπο, μιὰ διπλή ψυχή, κι αυτό μπορεί να κάνει στην κοινωνία υποπτε τον αγώνα του.

***

Η έντιμηση που δημιουργήθηκε στην κοινωνία μας, ύστερα από τη δημοσίευση ενός κατάλογου Ακαδημαϊκών ούς στήλες του «Νουμάς», έχει και τη βαθύτερη σημασία της και θα μπορούσε να χρησιμεύσει σ' έναν κοινωνικό παρατηρητή. Μέσα στον κατάλογο που δημοσιεύθηκε, δίπλα στα όνόματα πολλών που υπάρχει κάθε πιθανότητα πως θα γίνουμε αλήθεια Ακαδημαϊκοί, σημειώνονται και όνόματα που με κάθε άλλο ίδρυμα μπορεί να έχουν σχέση, όχι με την Ακαδημία. Κι ο κόσμος αντί να γελάσει, αντί να χαρακτηρίσει ένα τέτοιο πράγμα ολότελα άφύσικο και φανταστικό, προτίμησε να θυμώσει και να διαμαρτυρηθεί παίρνοντας τους διορισμούς αυτούς για πραγματικούς. Τόσο είναι βέβαιο πως στον τόπο μας είμαστε παρασκευασμένοι όλα τα περιμένουμε, κι

όλα να τα θεωρούμε για δυνατά. Κι αυτό γιατί μορ-φώθηκε και η ιδέα, πως στον τόπο αυτόν, γίνεται κα-νείς οτι θελήσει, φτάνει μόνο να το θελήσει και να το επιδιώξει με τον κατάλληλο τρόπο. Ζήτημα λοιπόν καπατωσύνης και το να γίνεις και Ακαδημαϊκός.

***

Ε ΥΙΝΟΜΟΣΥΝΗ, λέει ο Παλαμάς σε κάποιο φύλλο του «Εμπρός», χρωστάει στον κ. Κ. Χατζόπουλο γιατί με τη γνωστή κριτική του έπιδεση στο «Νουμάς» άλλοτε, σε περασμένα χρόνια, κατά του Παλαμά, ανάγκασε τον τελευταίο να γράψει τη μελέτη του «Ο Ποιητής κι ο Κριτικός». Ξεχνάει όμως ο Παλαμάς πως τον ίδιο καιρό πάνω κάτω έστειλε ο κ. Κ. Χατζόπουλος από τὸ Μόναχο και δημοσιεύοντο-σαν στο «Νουμάς» με τὸ πλαστό όνομα «Γρηγόρης Παπαστάνης», τις γνωστές του σάτιρες, που με κακέν-τρηχη σοβαρόφραση σατιρίζει και καταφουρέλιαζε και τον Παλαμά και τον Τσαγκόπουλο και τὸ Ρήγα Γκόληφ κι όλους ομαδικὰ τους συνεργάτες τῶ «Νου-μάς». Που τόσο τον τιμούσαν και παραινεζόσανε για νὰν τάφιναινε τόπο ν' ἀπλώνει τους σοσιαλιστικούς ταχανάδες του. Scripta manent δυστυχῶς, κ' εἴτοι οὐ δῆμιες εγνωμοσύνας μόνο πλέοιο χαμόγελο γεν-νοῦνε.

***

Α ΥΤΟΤΙΜΟΡΡΙΑ, μπορούσε να την ποιήσει. Εἶναι εἶδος πρόστιμο πού επιβάλλει τὸ Κράτος στον ε-αυτό του, είναι οι χιλιάδες που θα δώσει στο Βλαχο-γιάννη για τὰ ιστορικά του έγγραφα. Τα έγγραφα αυτά ἀνήκονε στο Κράτος, είναι χιτῆμα του και πει-ριουσία του, είχαν. Πολύ καλά Κανείς δεν έχει την παραιοζρότερη ἀντιλήψη. Μὰ όταν τὸ ἴδιο τὸ Κρά-τος ἀπὸ ἀνεμελιά κι ἀνοησία χωροχτήρισε την περι-ουσία αὐτή για κάλλωγγραφα και τή σάβρισε στους τέσσερις ανέμους, κι όταν βρέθηκε ένας ἀνθρωπος και τή μάζεψε την περιουσία αὐτή στοργικά — δεν πρέπει αὐτός ο ἀνθρωπος ν' ἀντιμετωφεί και δεν πρέ-πει αὐτὸ τὸ Κράτος να πληρώσει πρόστιμο βαρὺ για τὸ ἐγκληματικό του φέρομο: — Έτσι πρέπει νὰν τὰ δούν και νὰν τὰ κρίνουν τὰ πράματα οσοι ξαφνια-στήσανε γιατί θὰ τσεπώσεν τόσες χιλιάδες ο Βλαχο-γιάννης και τὸν οἰχτηκίαν ἀγορά για αὐτὸ.

***

Μ ΙΑ ἐφημερίδα της Πόλης, ο «Νέος Ἀνθρωπος», γράφει τἀκόλουθα, που τα δημοσιεύουμε για να δοθεῖ πύλι ευκαίρια να σκεφτοῦν λιγάκι οί ἐπιστή-μονες της προτείνουσάς μας, όσοι εξακολουδοῦνε ή μεταχειρίζονται αὐτόν τὸν περιφήμον όρο, που δε σημαίνει τίποτα ἄλλο παρά τὴν ἀνικατητά τους να μορφώσουνε μιὰ καθαρή κι ορισμένη ιδέα. Ἴσως ν' ἀποκασίσουν να δώσων τούλάχιστο έναν ορισμό, πρῆ-μα ἀπαραίτητο για κάθε ἐπιστημονική συνεννόηση.

«Ἡμεῖς ἀπορροῖμεν με τὴν λέξιν μαλλιαρός. Αὐτὸ τὸ κατσορεύσασμα τῶν περιφορητῶν της ἀθανάτου δημοτικῆς γλώσσας εξακολουθεῖ ὅρα γε ἀκόμη να πη-ρεφεται παρά κάλλων οὗς ήν ἀλήθεια;

ΥΣΤΕΡ' ΑΠΟ ΔΥΟ ΦΥΛΛΑ
Θ' ΑΡΧΙΝΗΣΕΙ ΣΤΟ "ΝΟΥΜΑ,"

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗ ΒΟΥΤΥΡΑ :

Ο ΑΠΟΚΛΗΡΟΣ

ΜΕΓΑΛΟ ΔΙΗΓΗΜΑ ΠΟΥ ΘΕΜΑ ΤΟΥ ΕΧΕΙ ΤΗΝ ΑΓΓΙΑ ΕΠΟΧΗ
ΤΟΥ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ ΚΑΙ ΠΟΥ ΘΑ ΚΡΑΤΗΣΕΙ
5-6 ΦΥΛΛΑ ΤΟΥ "ΝΟΥΜΑ,"

Μα τι θα πη έπι τέλους μαλλιαρός; Θέλομεν να πιστεύσωμεν ότι μαλλιαρήν γλώσσαν ύπονοούν την δημοτικήν, την οποίαν άδυνατούν να ιδρύσουν, διότι θα βοηθούν από τον έλληνοζών λιών, και καταφερόγουν εις άλλα μέσα εκδικητικά.

Και έρωτώμεν.
Είνα χροάια ή γλώσσα του Βαλκιορέτη, του Σολωμού, του Παλαμά, του Ψυχάκη, του Πολέμη, του Εφταπλότη, του Καραβίτου και τόσων άλλων Έλλήνων συγγραφέων, οτινες τιμούν τον Έλληνοζών δια του κωλύσιου των; Αλλά τότε ποία είναι ή Δημοτική; και τι θεωρούν Δημοτική;

Α! Λημονά, Μήπως ζητούν να προσάψουν εις τους δημοτικιστάς το κωλύσιον τουτο κωλλιαρός, διά να ξεχωρισθούν από το κοινόν ως... κοσιδιόσφδες : »

ΓΛΩΣΣΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΡΙΜΟΣ

Πόλλες φορές ότι μετ γλώσσα δανείζεται από μαν άλλη, τοχάινει να συμφωνήσουνε φτογγικά οι δανειωμένεσ οι λέξες με άλλες όμοιοτόνημεσ γνησίεσ και να γελάσουν έτσι τούσ άνίδεουσ.

Αήρως, κωρός λέμε τον καιρό το βολικό κείναι το Ιταλικό primo=πρώτος (κατά τη βολικάδα άνεμος). Στην πατριδα μου πρωτοδέφτερος λέγεται από τούσ κωρικούς μας ό άνεμος που έρχεται από αλάγια από κωρόν λιωνοζαίγοδο : «Σαύ ποίμα ποίμα χάινεσαι, στη δότι κωροζόνεσαι, από στα πρωτοδέφτερος ασέ φεθ' και δε ιε' άνιόβνετο». Στην Αθήνα τον ίδιο τόνο λέμε πρωτοδέφτερος.

Τον επάροζει λοιπόν άφτιλογία πώς το πρώτος είναι από το Ιταλικό primo, και και πολλούσ άλλουσ κωρικούς όρουσ έχομε παρωζόνουσ από την Ιταλική, κωθώς είναι γνωστό. Κωροζ' και τόχη ανέλεσε φωνητά με το πρωτη, έγνω κωροζόμολογική άλληλοεπίδραση από το έπί από άλλο. Το πρώτος πήρε το νόημα του πρώτος και το πρώτον έχουσε το ν κέμεινε πρώτη.

Έτσι γελάστικε πάλι ό κ. Χατζηδάκης, όπως ουγγά το παθαίνει, (ΜΝΕ, 6, 100) και λέει πώς το πρώτος (sic) είναι το πρώτον ός. Και με άποστήριξη της γλώσσας τον κείναι άποστήριξη...

πιο χειρότερη από την πρώτη. Θέλοντας δηλ. να εξηγήσει τον τάχα παρασητισμό του πρώτος, λέει πως πήρε τον τόνο του πρωτινωτου : πρώτη και φέρνει δι άλλο όμοιο τάχα παραδειγμα που το πιστός είναι, λέει, το έμπιστος και πήρε τον τόνο του πρωτινωτου πιστός.

Αυτόσο δέν είναι, παροζ' άνόγνη να ζήνρει κωρεί και πολλα ποίματα να να ηνάσει πώς το πιστός δέν είναι βέβαια το έμπιστος, που δέν έπαροζέ λόγος να παρωζονιστεί, αλλά είναι από το πιστός με το προθεματικό ν-α άπομεινάσει του άρθρου της αιτιατικής προβλ. τομ-πιστό... όμπατσός, τομ-πείσο όμπείρος κτλ. και το πιστό-όμπιστός.

Έπειτα με όλα αυτά του κ. Χ. δέν ξηρείται το νρ του πρώτος πρώτη πώς έμεινε σέβτιο ν Ιταλικό λοιπόν το πρώτος, και και τουτό πρώτη το πρώτη.

Έτσι λοιπόν καί καπά τι δέν παραδειγματιζέται και ή άρτη που βάζει πώς με κωροζώνη παρωζόνουται τάχα και και τα προτινωτά τουσ, απόζ άλλο παραδειγμα από το πρώτος και το πιστός δε μεσ δίνει.

Μ. ΦΙΛΗΝΤΑΣ

ΓΙΑ ΤΟ ΑΜΠΕΤΕΙΑΚΟ

Λάβαμε από την Αθήνα ζανατωζομένη με διέλλιο με την επιγραφή «Ιστορία του Αμπετειακού ζήτηματος» με μελέτη του είχε δημοσιόβρει τόχα κωτά ό κ. Μ. Μιχαηλίδης στην Καίονή έφημερίδα «Κλειώ». Τη μελέτη αυτή απαγαίτηκο πύ τη διαβάσουν εκείνοι πούχουν τη φροντίδα για τα ελληνικά σφάρονα εκεί κείον. Έκδένοντας ό κ. Μιχαηλίδης όλα τα ιστορικά της Αμπετείου Σχολής από την ίδροσή της, ύποστηρίζει με άδένθητη επιχειρήματα βασισμένα πάνω στα γραφτά κωκοζόμενα την ελληνικήτά της και άποδείχνει ότι δε στηρίζονται στο δίκαιο κείνοι που θέλουν να την κείνουν άραβική σχολή. Οι ιδρυτές, άδερφοί Αμπετ, κωροζέ να είτανε σφιακής κατάγωγής, με είν' άγαμιοζόθητο πώς είχαρε ελληνικά αίσθημα και πώς έλλισαν ελληνικά σκωλεϊά να ιδρύζον και ζή...